

- усвідомлення важливості колективних взаємин в педагогічному колективі;
- згадування теоретичних засад педагогічної діяльності; розвиток в колективі довіри і взаєморозуміння завдяки спільному проведеному часу;
- зміцнення довіри до керівництва.

Слід зазначити, що педагогіка розвивається з урахуванням напрямів корпоративізму та синергії, отже тимбілдінг стане гарною інвестицією у майбутнє школи чи підрозділу будь-якої організації.

Таким чином, тимбілдінг – це один зі шляхів ефективного становлення педагогічного або учнівського колективу, який може існувати тільки в умовах педагогіки співпраці.

Список використаних джерел

1. Психологія тимбілдингу / Романовський О. Г., Шаполова В. В., Квасник О. В., Гура Т. В. Харків : Друкарня Мадрид, 2017. 92 с.
2. Федірчик Т., Дідух В. Педагогіка партнерства як чинник формування ефективної взаємодії учасників освітнього процесу в умовах нової української школи. *Гірська школа Українських Карпат*. 2019. Вип 21. С. 50–54.

Анжеліка ЛЕСИК,

кандидатка педагогічних наук,
доцентка кафедра педагогіки,
Бердянський державний педагогічний
університет

ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО СТАВЛЕННЯ ДО НАВЧАННЯ В ПЕДАГОГІЦІ

Історія питання щодо формування в дітей позитивного ставлення до навчання, пізнавального інтересу сягає своїм корінням в епоху Відродження. У кінці XIV – на початку XV століть педагог-гуманіст Вітторіно-да-Фельтре організував школу «Дім радості», в основу організації якої було покладено принципи гуманістичної педагогіки. Велике значення приділялося грі, розвитку фізичних та духовних сил дитини, що сприяло формуванню в учнів позитивного ставлення до навчання.

У кінці XV на початку XVI століть педагог-гуманіст Франсуа Рабле відстоював ідеї гуманістичного виховання, багаторівневої освіти, розвитку самостійності мислення, творчості, активності, наочності навчання, тобто всіх тих шляхів та засобів, які сприяли вихованню інтересу до пізнання. У романі «Гагрантюа і Пантагрюель» Ф. Рабле висміював старі методи навчання, що зводилися до безглузлого зубріння й пропонував нову систему навчання та виховання, яка мала формувати гармонійно розвинуту особистість.

У другій половині XVIII століття грамотність та освіта були доступні небагатьом людям, а навчання зводилося, переважно, до зубріння текстів. Становлення капіталізму в цей період потребувало більшої кількості грамотних людей. Отже, виникла історична необхідність створення системи освіти, що відповідала б вимогам суспільства.

Засновником наукового підходу до теоретичного та практичного вирішення проблеми формування позитивного ставлення до навчання був Я. Коменський. У «Великій дидактиці» він писав: «Яке б заняття не розпочинати, важливо, перш за все, збудити в учнів серйозну любов до нього, довести переваги цього предмету, його користь» [2, с. 354].

Джон Локк вважав, що в процесі навчання в дітей необхідно викликати інтерес, розвивати допитливість, самостійність суджень. За таких умов процес навчання буде викликати у дітей позитивні емоції.

Схожу із Я. Коменським та Д. Локком позицію зайняв І. Бецькой, який був упевнений у тому, що природу дитини неможливо розбудити до тих пір, поки навчання буде тужливим, треба заохочувати дітей до занять, викликати в них любов до навчання.

Французький просвітник Жан-Жак Руссо вимагав поважати особистість дитини, рахуватися з її інтересами та запитам.

І. Герbart важливою умовою та засобом успішного навчання вважав інтерес. На його думку, «те, що вивчається із задоволенням, вивчається швидко й ґрунтовно засвоюється».

Таким чином, для успішного навчання необхідно спочатку формувати в дітей позитивне ставлення до нього.

Отже, з розвитком психолого-педагогічної науки, проблема формування в дітей пізнавального інтересу, позитивного ставлення до навчання безпосередньо пов'язується з емоційним забарвленням процесу навчання.

Учені в галузі педагогіки, психології кінця XIX–початку XX століть зробили вагомий внесок у вирішення проблеми формування в дітей позитивного ставлення до навчання.

Вивчення педагогічної думки України переконує нас в тому, що проблему виявлення умов, чинників, шляхів, засобів формування в дітей позитивного ставлення до навчання в тій чи іншій формі досліджувало багато українських педагогів.

Аналіз літератури дає можливість зробити висновок: здійснення усіх перерахованих вимог щодо організації навчально-виховного процесу неможливо без творчого, гуманного, особистісно-орієнтованого вчителя.

О. Духнович зазначав, що вирішальну роль у формуванні особистості належить учителю. Він писав: «Учитель – просвітник народу».

Аналіз проаналізованих джерел дозволяє стверджувати, що передові українські педагоги цінували педагога-творця, педагога-майстра, який не припускав у своїй роботі одноманітності та викликав позитивні емоції у своїх вихованців.

Таким чином, проблема формування у дітей позитивного ставлення до навчання розглядається через виховання пізнавального інтересу, пізнавальної активності, емоційної сприйнятливості навчання в цілому, гуманістичному підході з боку вчителя. Ця проблема хвилювала відомих педагогів протягом багатьох століть.

У психолого-педагогічній літературі виділені такі особливості емоційного клімату, які є необхідними для створення та підтримки позитивного ставлення дитини до навчання: 1) позитивні емоції, що пов'язані зі школою в цілому; 2) позитивні емоції, що обумовлені рівними, добрими діловими взаємовідносинами школяра з учителями, товаришами, відсутністю конфліктів з ними; 3) емоції, що пов'язані з усвідомленням кожним учнем своїх великих можливостей у досягненні успіхів у навчальній роботі, у переборюванні труднощів, у вирішенні складних задач; 4) позитивні емоції, які викликані навчальним матеріалом; 5) позитивні емоції, які виникають у процесі оволодіння учнями прийомами самостійного вивчення матеріалу, новими способами удосконалення своєї навчальної роботи, самоосвіти.

Аналіз психолого-педагогічних досліджень з проблеми формування в учнів позитивного ставлення до навчання дозволив виокремити ряд умов щодо формування мотивації навчання школярів. Це: стан учня в системі міжособистісних відносин; організація колективної діяльності. Кожна з цих умов розрахована в значній мірі на формування окремих груп мотивів, або навчально-пізнавальних, або широких соціальних.

Список використаних джерел

1. Грицюк О. І. Практичне використання інтерактивних методів навчання на уроках у початковій школі. *Початкове навчання та виховання*. Харків: Основа. № 27 (283) вересень, 2011. С. 2–10.
2. Коменский Я. А. Избранные педагогические сочинения. Москва: Учпедгиз, 1939. 320 с.
3. Крамаренко Л. І. Педагогічні умови формування інтересу майбутніх учителів до науково-педагогічних знань у навчальному процесі педучилища. *Збірник наук. праць Уманського держ. пед. ун-ту. ім. П. Тичини* / голов. ред. В. Г. Кузь. Київ: Міленіум, 2004. С. 53–62.